

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

Цытата нумара:

Калі людзей хочуць зрабіць разумнымі, добрымі, памяркоўнымі і велікадушнымі насуперак іх волі, непазьбежна прыходзяць да неабходнасьці перабіць іх усіх да аднаго.

Анатоль Франс.

№ 1 (154), СТУДЗЕНЬ 2013 ГОДА

МЕРКАВАННЕ

ПАЛІЦЭЙСКАЯ САЦЫЯЛЬНАЯ ДЗЯРЖАВА

Паводле агенцтва «Інтэрфакс», Лукашэнка распарадзіўся падрыхтаваць нарматыўны акт, які прадугледжвае адказнасьць тых, хто аддае сваіх бацькоў пад апеку дзяржаве.

«Трэба прымусіць, перш за ўсё, дзяцей глядзець за старымі. Але калі як хочуць, то павінны кампэнсаваць дзяржаве абслугоўваньне іх бацькоў», — адзначыў ён, наведваючы Рэспубліканскі інтэрнат вэтэранаў вайны і працы. Гэты дакумэнт можа быць падрыхтаваны на ўзор прэзыдэнцкага дэкрэта № 18, які прадугледжвае адказнасьць бацькоў, якія аддалі пад апеку дзяржавы дзяцей.

Гэтая заява Лукашэнкі — вельмі знамянальная ў тым сэнсе, як ён разумее сам канструкт сацыяльнай дзяржавы.

Ідэя, што дзяржава павінна клапаціцца пра людзей сталага веку, запанавала параўнальна нядаўна, толькі ў XX стагодзьдзі. Як складнік дактрыны сацыяльнай дзяржавы. Цягам усёй чалавечай гісторыі шматдзетнасьць у сем'ях была не толькі вынікам таго, што нашы продкі не ўмелі рэгуляваць нараджальнасьць. Гэта было і пэўнай страхоўкай на старасьць. Чым больш дзяцей, тым большая верагоднасьць, што яны паклапоцяцца пра старых бацькоў. Невыпадкова, як толькі ў развытых краінах дзяржава ўзяла на сябе клопат пра старых, нараджальнасьць там рэзка ўпала. І наадварот, у краінах трэцяга сьвету, дзе сацыяльная абарона, пэнсійная сыстэма слабая ці яе ўвогуле няма (напрыклад, у Кітаі пэнсіі фактычна не выплачваюцца), нараджальнасьць застаецца высокай. Такім чынам, вызваленьне людзей ад клопату аб уласнай старасьці — гэта вялізарная цывілізацыйная рэвалюцыя, кардынальная зьмена ў ладзе жыцьця сучаснага чалавека.

І ў гэтым сэнсе прапанова Лукашэнкі вельмі сымбалічная. І справа тут ня толькі ў тым, што ён хоча перакласьці адказнасьць за гэтую сфэру зь дзяржаўных інстытутаў на саміх грамадзян, што разбурае самую дактрыну сацыяльнай дзяржавы. Больш важна тое, што прэзыдэнт разумее гэты канструкт толькі ў выглядзе паліцэйскай сацыяльнай дзяржавы. То бок ён бачыць функцыі ўлады ў тым, каб прымусіць людзей быць добрасумленнымі, добрапрыстойнымі, добразычлівымі.

Пры гэтым кіраўнік дзяржавы кіруецца самымі высакароднымі матывамі. Сапраўды, хіба не павінны дзеці клапаціцца пра сваіх старых бацькоў? Хіба не павінны бацькі клапаціцца пра сваіх непаўналетніх дзяцей? І калі яны гэтага ня хочуць рабіць, то трэба прымусіць. І прымаецца дэкрэт № 18, які ўводзіць прымусовую працу для грамадзян, якія кінулі сваіх дзяцей. І ня важна, што эканамічнага сэнсу ў гэтым няма, дзяржаўныя выдаткі на саму працэдуру прыцягненьня такіх бацькоў да працы — большыя, чым прыбытак, бо якія з алькаголікаў работнікі? Але тут важны не эканамічны эфэкт, а справядлівасьць. Хіба ж не справядліва караць людзей за ня самыя лепшыя чалавечыя якасьці?

І тут уключаецца лёгіка паліцэйскай сацыяльнай дзяржавы, і ідэя справядлівасьці пераносіцца на эканамічныя адносіны. Хіба несправядліва прымусіць выпускнікоў унівэрсытэтаў адпрацоўваць па разьмеркаваньні два гады, калі яны вучыліся за дзяржаўны кошт? Альбо забараніць звальненьне працаўнікоў дрэваапрацоўчых прадпрыемстваў да заканчэньня іх мадэрнізацыі? Вось старшыня Менскага гарвыканкаму Ладуцька заклікаў прыцягваць бамжоў, каб чысьціць вуліцы ад сьнегу.

То бок мы бачым выразную тэндэнцыю экспансіі дзяржавы ў грамадзкую сфэру, якая звычайна не падлягае дзяржаўнаму рэгуляваньню. Як вядома, адна з адметных рысаў таталітарнай сыстэмы — кантроль улады над прыватным жыцьцём людзей. І робіцца гэта дзеля самых гуманных мэтаў. Брытанскі пісьменьнік Артур Кёстлер пісаў: «У любую гістарычную эпоху колькасьць ахвяраў, якія пацярпелі ад разбойнікаў, рабаўнікоў, гвалтаўнікоў, гангстэраў і іншых злачынцаў, мізэрная ў параўнаньні зь незьлічоным мноствам тых, каго ўрачыста заклалі ў імя ісьцінай веры, справядлівага грамадзтва, правільнай ідэалёгіі».

І што далей? Каго яшчэ прымусіць любіць і клапаціцца? Мужа і жонку, братоў і сёстраў, каханак...

Валер Карбалевіч.

ЗДАРЭННІ

У ТОЙ ЖА ЧАС, У ТЫМ ЖА МЕСЦЕ АНАЛАГІЧНАЯ КАНТРАБАНДА

Супрацоўнікі ДАІ Гарадоцкага РАУС 3 студзеня ў 17.45 зноў затрымалі каля вёскі Хамякова кантрабандны груз.

Паводле інфармацыі прэс-службы Віцебскага абласнога УУС 3 студзеня ў 17 гадзін 45 хвілін супрацоўнікамі АДАІ Гарадоцкага РАУС на аўтадарозе РФ-Віцебск-Гомель каля вёскі Хамякова Гарадоцкага раёна затрыманая аўтамашына «Мэрсэдэс-Бенц». Машынай кіраваў малады чалавек 1986 г.н. супрацоўнік прыватнага гандлёвага прадпрыемства.

На гэты раз без дакументаў перавозілася ўжо 270 літраў спіртазмяшчальнай вадкасці (у 60 палімерных каністрах ёмістасцю па 5 літраў). Кантрабандны груз на суму 3 млн. 500 тыс. рублёў канфіскаваны. Складзены адміністратыўны пратакол па п.п. 2.17 п. 2 Дэкрэта Прэзідэнта РБ № 11.

Нагадаем, што 2 студзеня ў 17.45 каля вёскі Хамякова было канфіскавана 195 літраў спіртазмяшчальнай вадкасці ў кіроўцы з г. Брэста.

Т. Гаражанка.

ВЫРАШЫМ ПРАБЛЕМУ

КАРТАТЭКА СТАЛІНА НАШАГА КРАЯ. ЗНАЙДЗІ СВАІХ

Радыё Свабода з першага студзеня 2013 года штодня друкуе "Картатэку Сталіна" – тысячу прозвішчаў рэпрэсаваных у сталінскія часы. Шмат у "Картатэцы" прозвішчаў з Гарадоччыны.

Ініцыятарам гэтай вялікай працы стаў вядомы журналіст, публіцыст Сяргей Дубавец. Пра гэту справу Дубавец піша так: "Мы жывем у будучыні, якую сфармаваў Сталін: мільёны людзей розных поглядаў, паходжаньня, адукацыі, нацыянальнасьці былі зьнішчаныя, бо не падыходзілі да мадэлі будучыні, што была вызначаная камуністычнай хімэрай.

СССР быў самай вялікай машынай зьнішчэньня сваіх грамадзян. Галоўным рухавіком гэтай машыны быў Сталін. У сакавіку споўніцца 60 гадоў з дня яго сьмерці — да гэтай даты штодня на сайце «Свабоды» будзе публікавацца тысяча імёнаў і кароткія біяграмы ахвяраў зь Беларусі.

Беларускае сёньня магло быць іншым — калі б іх не забіў Сталін.

Публікацыя падрыхтаваная з дапамогай сяброў «Мартыралёгу Беларусі»".

Зацікаўленыя грамадзяне маюць шанец знайсці ў гэтай картатэцы сваіх блізкіх, якія былі рэпрэсаваны ў сталінскія часы. За дзесяць дзён новага году на сайце Радыё Свабода надрукавана дзесяць тысяч імёнаў рэпрэсаваных на Беларусі. Дайшлі да публікацыі імёнаў з прозвішчам "Воўкава".

Па Гарадоччыне гэты спіс шырэйшы, чым у вядомай кнізе "Памяць: Гарадоцкі раён" (Мн., 2004). Там прыводзіцца інфармацыя аб 951 рэпрэсаваным у разрэзе сельсаветаў цяперашняга Гарадоцкага раёна. Тады я адзначаў: "Відавочна, што гэтая лічба наўрад ці канчатковыя." І штодзённая публікацыя на Радыё Свабода яскравае таму сведчанне.

У "Картатэцы Сталіна", што датычыцца нашага рэгіёна, змяшчаюцца імёны рэпрэсаваных пераважна з Гарадоцкага раёна ў межах 30-х гадоў мінулага стагоддзя, а таксама з тэрыторы Мехаўскага раёна, г. Гарадка і зусім мала з Езярышчанскага, Межанскага раёнаў, якія існавалі на пачатку бальшавіцкай гісторыі.

Вывучэнне гэтай "Картатэкі" значная праца для краязнаўцаў, для неабыякавых грамадзян, а таксама магчымасць для сёняшняга пакалення беларусаў знайсці сваіх рэпрэсаваных Дзядоў. Завітвайце на сайт Радыё Свабода па гэтай спасылцы: www.svaboda.org/content/article/24812245.html і шукайце сваіх.

Л. Гаравы.

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

СМЕШНЫЯ ЗАРОБКІ АСОБАМ З ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫЯЙ

Гарадоцкая служба занятасці ў гэтым годзе прапаноўвае вакансіі, сярэдні заробак па якіх складае 2млн. 134 тыс. рублёў. Пры гэтым сярэдні заробак асобам з вышэйшай адукацыяй прапануецца яшчэ меншы – 2 млн. 22 тысячы рублёў.

Гарадоцкая служба занятасці, як звычайна, на сайце Гарадоцкага райвыканкама на пачатку месяца апублікавала спіс вакансій ад арганізацый і прадпрыемстваў раёна. Гэты спіс не надае ніякай радасці шукальнікам працы атрымаць працоўнае месца з годным заробкам. Годным хаця бы па беларускіх мерках.

Усяго прапануецца 137 вакансій ад 18 арганізацый Гарадоцкага раёна. Сярэдні заробак за студзень- кастрычнік мінулага году склаў па Беларусі 3 млн. 590 рублёў. Але ў прапанавым спісе няма ніводнай вакансіі роўнай ці большай гэтага узроўня. Сярэдні заробак па Віцебшчыне дасягнуў адпаведна толькі 3 млн. 243 тыс. рублёў і толькі пяць(!) вакансій прапануецца з большым заробкам. Самы вялікі заробак прапануе ПМК-51 для цесляра-бятоншчыка 2-3 разраду – 3,5 млн. ублёў. Яшчэ чатыры вакансіі маюцца для аператараў 5-6 разрадаў свінагадоўчых комплексаў на КУСГП "Паўночны" па 3,37 - 3,42 млн. руб. І ўсё, бо усе астатнія вакансіі з заробкам значна меншым вышэй названых.

Больш ўсяго работнікаў трэба КУСГП "Паўночны" – 27 чалавек і заробкі на свінагадоўчым комплексе прапаноўваюцца адны з самых высокіх у раёне – каля трох мільёнаў рублёў у месяц. Шмат работнікаў шукае ААТ "Гарадоцкі РАПЗ" – 16, Гарадоцкі лясгас – 15, "Гарадоцкае прадпрыемства кацельных і цеплавых сетак" -12, але заробкі прапануюцца невысокія.

Самыя нізкія заробкі прапануюцца ў філіяле "Гарадоцкі лясгас" ААТ "Віцебскдрэў". Для 13 лесарубаў прапануецца мінімальны сярэдні заробак – 1млн. 395 тыс. рублёў. Наогул, патрабаванні па адукацыі для шукальнікаў працы мінімальныя – неабходна або агульная сярэдняя адукацыя, або сярэдняя спецыяльная.

У арганізацыях маецца толькі 5 вакансій для асоб з вышэйшай адукацыяй, але са смешнымі заробкамі. Галоўнаму ветўрачу ў КУСГП імя Дзімітрава могуць прапанаваць аж 2,5 млн. рублёў. Астатнія вакансіі для асоб з вышэйшай адукацыяй ніжэй сярэдняга заробку па раёну. Пры гэтым самы нізкі заробак інжынерам з вышэйшай адукацыяй прапануе філіял "Гарадоцкі лясгас" ААТ "Віцебскдрэў" – 1,68 млн. рублёў.

Аналіз заробкаў па вакансіях сведчыць, што ў даляравым эквіваленце іх сярэдняя велічыня складае толькі 245 даляраў. Гэта значна менш паловы абяцанага старшынёй аблвыканкама А. Косінцам сярэдняга заробку ў 580 даляраў па вобласці за снежань 2012 г..

Л. Гаравы.

Шаноўны чытач!

Адкажыце, калі ласка на наступныя пытанні. Запоўненую анкету перадайце ў рэдакцыю. Вялікі дзякуй за дапамогу!

Адказваючы, пазначце варыянт(ы).

1. Ці задавальняе вас змест газеты?

- так, цалкам
- так, па большай меры
- так, але з вялікімі агаворкамі
- хутчэй няма, чым так
- не задавальняе

2. Вы чытаеце газету некалькі гадоў.

Сёння газета стала:

- цікавей, змястоўней
- менш цікавай і змястоўнай
- засталася на ранейшым узроўні
- цяжка сказаць

3. Ці павінны, па-вашаму, змяніцца афармленне і змест газеты, якім чынам? (Можна выкарыстоўваць не больш трох варыянтаў адказу)

- змест павінен быць вастрэй
- не хапае фактаў і добрай аналітыкі
- трэба больш ілюстрацый, фатаграфій ці карыкатур
- трэба больш пісаць аб простым народзе
- трэба больш карыснай, даведачнай інфармацыі
- не хапае конкурсаў
- не хапае анекдотаў
- трэба павялічыць колькасць старонак у газеце

4. Прапануем ацаніць па шкале 5 балаў нашы газетныя рубрыкі

Рэгіянальныя матэрыялы:

- Погляд рэдактара
- У цэнтры ўвагі
- Крымінал
- Вырашым праблему
- Нашы землякі
- Наша спадчына
- Жыві як гаспадар
- Культурная падзея
- Кніга скаргаў
- Тэрыторыя дабра
- Спартыўная навіна

НАША САЛІДАРНАСЦЬ

САЛІДАРНАСЦЬ НАДАЕ МОЦЫ

Леанід Гаравы, актывіст Руху "За Свабоду!", напярэдадні Новага года і Калядаў перакананы ў тым, што салідарнасць з палітычнымі вязнямі неабходна не толькі вязням, але і самім беларусам, каб адчуць сябе грамадзянамі.

Напярэдадні Новага году амаль кожны дзень у паштовай скрыні актывіста з'яўляюцца віншаванні ад палітычных вязняў з Новым годам, з Калядамі.

Першае віншаванне прыйшло ад Зміцера Дашкевіча 22 снежня з гарадзенскай турмы. Гэтая турма апынулася мусіць пятай кропкай у год Дракона для лідэра "Маладога Фронту". Але ў віншавальным лісце ад Зміцера лунае аптымізм: «Мы ўжо на фінішнай прамой! Тым больш болеe надзеі ў гэтыя Сьвятыя Калядныя дні, калі нарадзіўся Той, Хто прынёс у сьвет Праўду і Збаўленне!». І гэта непахісная вера Дашкевіча ў перамены мусіць садзейнічала таму, што 27 снежня пасля шматгадавых адтэрміновак з боку начальнікаў выпраўленчай сістэмы ён пабраўся шлюбам з Настай Палажанкай.

27 снежня прыйшоў ліст і віншаванне ад Міколы Аўтуховіча. Нязломны ваўкавыскі прадпрымальнік напярэдадні свайго пяцідзесяцігоддзя – гэта будзе 7 студзеня 2013 года -- дзеліцца сваімі ўражаннямі аб нашым жыцці. "Палохае зіма ў душах беларусаў. Чытаю газеты і здзіўляюся – колькі шчэ будуць закручваць гайкі свайму народу? І самае цікавае, што пасля ўсіх намаганняў, нават такіх дзікіх, лепей жыць не становіцца. Гэта вельмі бачна і адсюль." Напрыканцы ліста Мікола віншуе актывіста вершам Я. Коласа "На Новы год": ".. Дай Бог шчасця вам і долі/ Усім, хто слёзы праліваў,/ Хто ў бедным родным полі/ Зерне праўды засяваў!"

28 снежня Леанід Гаравы атрымаў ліст ад Паўла Севярынца з Купліна Пружанскага раёна, дзе лідэр хрысціянскіх дэмакратаў адбывае пакаранне. Павал просіць прабачэнне за гадавое спазненне, бо даваўся напісаць 1300 лістоў, працаваць на хіміі, весці штодзённую калонку ў "Нашай Ніве". Севярынец жадае веры, волі, моцнага здароўя, божай ласкі і любові...

29 снежня актывісту дайшоў ліст ад Міколы Статкевіча з магілёўскай турмы, дзе ён адбывае свой шасцігадовы тэрмін. Кандыдат у прэзідэнты 2010 году па вайсковаму коратка на паштоўцы віншуе актывіста і яго сям'ю з Новым годам і Калядамі! Мікалай Віктаравіч адзначае, што нарэшце атрымаў ад актывіста ліст цалкам. А гэтага не было ужо больш паўгода, бо цэнзура не прапускалі лісты аб жыцці ў краіне да палітычнага вязня.

Каб скінуць з сябе ланцугі савецкага мінулага неабходна праяўляць салідарнасць з тымі, хто знаходзіцца за кратамі па палітычна матываваных прысудах. Лісты натхняюць палітвязняў у іх змаганні за свабоду, а грамадзяне далучаюцца да справядлівай барацьбы за вызваленне вязняў сумлення.

Л. Антонаў.

СПАРТЫЎНАЕ ЖЫЦЦЁ

Добры спрынт і пасрэдны пасьют

Настасся Дубарэзава ў нямецкім Аберхофе паказала лепшы вынік сезону ў спрынтарскай гонцы і пасрэдна выступіла ў гонцы праследавання

Пасля калядных вакацый у нямецкім Аберхофе адбыўся чарговы этап Кубка свету па біятлоне. Эстафета, спрынт і пасьют сталі чарговымі захапляльнымі стартамі ў біятлонным сезоне. На жаль, нашы прадстаўніцы апынуліся на другарадных ролях. У жаночай эстафеце 4х6 км перакануўчую перамогу здабылі біятланісткі Украіны, якія маюць роўны састаў без расійскіх легіянерак. Украінкі добра стралялі – выкарысталі толькі пяць дадатковых патронаў і дэманстравалі някепскі бег на лыжне. Серабро дасталася зборнай Францыі, а бронза -- у гаспадароў этапа – зборнай Нямеччыны. Нашы біятланісткі прадэманстравалі кепскія снайперскія якасці і з чатырма промахамі і 15 дадатковымі патронамі, дзякуючы намаганням Дарьмі Домрачавай, занялі не ганебнае 8 месца.

У спрынце якасць стральбы падвяла і Дарью Домрачаву, якая дапусціла чатыры промахі і не здолела скласці канкурэнцыю ні Мірыям Гёснер, якая была першай, ні Торы Бергер на другой пазіцыі, ні Андрэа Хенкель. Дзесятая пазіцыя перад пасьютам стала вынікам спрынтарскай гонкі лідэра беларускай каманды. Настасся Дубарэзава ўпершыню у гэтым сезоне дапусціла толькі адзін промах пры стральбе лёжа і здолела заняць прыстойнае 15 месца ў спрынтарскай гонцы. Астатнія беларускія удзельніцы таксама някепска выступілі ў спрынтарскай гонцы і ўпершыню пяць беларусак прайшлі ў стартавы пратакол пасьюта.

Гонка праследавання здзівіла кепскай стральбой лідэраў спрынтарскай гонцы – Мірыям Гёснер і Торы Бергер. Мірыям на першай стральбе не закрыла ніводнай мішэні (а па гонцы – 10!!), а Тора на другой, будучы лідэрам гонкі з паўмінутным адрывам дапусціла аж чатыры промахі (а па гонцы 7 промахаў). У гэтай сітуацыі на першае месца выйшла расіянка Вольга Зайцава, якая не прамахнулася на апошнім агнявым рубяжы і апярэдзіла на фінішы і чэшку Вераніку Віткаву, і Валю Семярэнка з Украіны. Домрачава стартавала з дзесятай пазіцыі і пры пяці промахах паднялася на пятае месца на апошнім крузе, не дагнаўшы Тору Бергер.

Нашу Настассю Дубарэзаву зноў падвяла стральба. Шэсць промахаў адкінулі яе на 36 месца ў выніковым пратаколе. Амаль дзве секунды прайграла ёй Надзея Скардзіна, якая дапусціла чатыры промахі. У апошняй шостай дзесяцці абаснаваліся Людміла Калінчык і Ірына Крыўко, якія адпаведна дапусцілі восемь і пяць промахаў.

Па выніках стартаў у Аберхофе лідзіруючую пазіцыю ў агульным заліку захавала Тора Бергер з 485 ачкамі, Домрачава адстае ад нарвежкі на 150 ачкоў. Пагоршыла сваю пазіцыю пасля пасьюта Надзея Скардзіна, якая апусцілася з 7 месца на 13 (252 ачка). Настасся Дубарэзава зараз займае 37 месца з 57 ачкамі, а астатнія беларускі яшчэ ніжэй.

Л. Антонаў.

КНІГА СКАРГАЎ

Выплацяць са сваёй кішэні

Кіраўнікі ААТ «Гарадоцкі райаграпрамзаб» выплацяць амаль пяць мільёнаў уласных грошаў за затрымку заробку пры звальненні трох работнікаў арганізацыі.

Пракуратура Гарадоцкага раёна на сайце Гарадоцкага райвыканкама адзначае, што ў бягучым годзе наймальнікамі раёна ў цэлым выконваліся патрабаванні працоўнага заканадаўства ў часткі своечасовага разліку з працаўнікамі пры іх звальненні.

Разам з тым, службовымі асобамі аднаго з прадпрыемстваў раёна - ААТ «Гарадоцкі райаграпрамзаб», патрабаванне арт. 77 ПК Рэспублікі Беларусь (згодна з якой пры звальненні работніка ўсе выплаты, належныя яму ад наймальніка, выдаюцца ў дзень звальнення, калі работнік у дзень звальнення не працаваў, то адпаведныя выплаты павінны быць зроблены не пазней наступнага дня пасля прад'яўлення ім патрабавання аб разліку) выконваліся ня заўсёды.

Пра гэта сведчаць пададзеныя ў суд іскавыя заявы былых работнікаў ААТ, з якімі наймальнік не зрабіў своечасовы разлік, парушыўшы іх працоўныя правы. У адным выпадку работнік спагнаў з ААТ акрамя належных выплат пры звальненні яшчэ і 909 580 рублёў сярэдняга заробку за затрымку разліку пры звальненні, у другім - 2.870.550 рублёў, у трэцім 1.197.200 рублёў.

Выплаты названых сум звольненым работнікам, прычынілі прадпрыемству шкоду, так як у выпадку своечасовага разліку з працаўнікамі названыя сумы ім бы не выплачваліся.

Пракуратурай раёна ў мэтах узмацнення адказнасці наймальнікаў па гэтаму пытанню і недапушчэння парушэння працоўных правоў работнікаў адсочваюцца ўсе разглежданыя грамадзянскія справы, звязаныя з затрымкамі разлікаў пры звальненні, па якіх праводзіцца праверка і прымаецца рашэнне аб спагнанні выплачаных сум з непасрэдна вінаватых асоб, у тым ліку і з кіраўнікоў арганізацый.

У цяперашні час пракуратурай раёна прад'яўлена тры такія позвы, у тым ліку дзве да кіраўніка ААТ «Гарадоцкі райаграпрамзаб». Судом пакуль разгледжаны толькі адна позва, якая задаволена ў поўным аб'ёме.

Л. Антонаў.

Агульнанацыянальныя матэрыялы
Галоўная падзея
Праблемы эканомікі
Сацыяльныя пытанні
Дэмакратычны рух
Дасягненне
Наша ўлада
Свет пра Беларусь
Усходні сусед
Неабходна рубрыка (ваш варыянт)

5. Як ставіцца да газеты маладое пакаленне вашай сям'і?
чытае часта
чытае часам
наогул не чытае
6. Ці ёсць у вас давер да нашых матэрыялаў?
так, заўсёды
так, часта
ёсць, але зрэдку
няма наогул
7. Задавальняе вас мова і стыль нашых аўтараў, манера журналістаў газеты падаваць інфармацыю?
так, заўсёды
так, у асноўным
так, але рэдка
пішуць залішне мудрагеліста
пішуць для прастакоў
наогул нічога не падабаецца
8. Якія матэрыялы вы лічыце прыярытэтнымі ў газеце:
грамадска-палітычнай тэматыкі
эканамічныя тэмы
сацыяльнай тэматыкі
інфармацыйна-пазнавальныя
даведкавыя
9. Паведаміце, калі ласка, ваш пол:
мужчынскі
жаночы
10. Паведаміце, калі ласка, ваш узрост:
17-25 гадоў
26-36 гадоў
37-47 гадоў
48-60 гадоў
61 і старэй
11. Якая ваша адукацыя?
вышэйшая
незаконченая вышэйшая
сярэдне-спецыяльная
сярэдняя

НАША СПАДЧЫНА

ГІСТОРЫКА-КУЛЬТУРНАЯ СПАДЧЫНА БЕЗ НАЛЕЖНАГА НАГЛЯДУ

Пракуратура Гарадоцкага раёна выявіла шматлікія парушэнні Закона «Аб ахове гісторыка-культурнай спадчыны Рэспублікі Беларусь» у дзейнасці мясцовых выканаўчых камітэтаў дапушчаныя ў дачыненні да гісторыка-культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца на тэрыторыі Гарадоцкага раёна.

Напрыканцы верасня 2011 году мы пісалі пра безгаспадарчасць мясцовых чыноўнікаў да гісторыка-культурнай спадчыны Гарадоччыны : "Помнікі археалогіі без належнага нагляду". Адпаведна ўказваліся парушэнні дзеючага заканадаўства ў дачыненні да гісторыка-культурных каштоўнасцей: адсутнасць пашпартоў аб'ектаў, ахоўных дошак, зон аховы помнікаў і г.д..

Гарадоцкі райвыканкам 10 кастрычніка 2011 году прыняў рашэнне №1049 па дзейнасці мясцовых арганізацый па захаванню гісторыка-культурнай спадчыны, але яно з большага засталося на паперы.

Паводле інфармацыі пракуратуры Гарадоцкага раёна размешчанай на сайце Гарадоцкага райвыканкама ёй у снежні 2012 года праведзена праверка выканання на тэрыторыі раёна патрабаванняў Закона Рэспублікі Беларусь «Аб ахове гісторыка-культурнай спадчыны Рэспублікі Беларусь» ад 9 студзеня 2006 года.

У выніку праверкі пракуратурай раёна былі выяўлены неадзінкавасці факты парушэнняў патрабаванняў Закона, дапушчаныя ў дачыненні да 49 гісторыка-культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца на тэрыторыі Гарадоцкага раёна. Прычым, асаблівую заклапочанасць выклікае непрыняцце мер па забеспячэнню захаванасці асобных аб'ектаў гісторыка-культурнай спадчыны, якія знаходзяцца ў нездавальняючым стане, што з часам наогул можа прывесці да іх поўнага разбурэння і страты.

Напрыклад, у нездавальняючым стане знаходзіцца комплекс паштовай станцыі першай паловы XIX стагоддзя ў в Кузьміно Гарадоцкага раёна, які з'яўляецца помнікам архітэктуры 3 катэгорыі каштоўнасці, у склад якога ўваходзяць будынак паштовай станцыі, домік для фурмана і карэтны рад, уласнікам якога з'яўляецца РУП «Віцебскаўтадар». У сувязі з адсутнасцю ў былым будынку паштовай станцыі ацяпленння ўжо пачался разбурэнне яго асобных элементаў (сцен, столевага перакрыцця, даху і вокнаў).

Устаноўлены факты адсутнасці на гісторыка-культурных каштоўнасцях ахоўных дошак адзінага ўзору, зацверджанага пастановай Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь ад 8 снежня 2006г. : на воінскіх могілках у в Прудок Першамайскага сельсавета, в Хвашно і в Гуркі Гуркінскага сельсавета, у в. Новы Болецк Стадалішчанскага сельсавета , а таксама на брацкай магіле ў в Малашэнкі Бычыхінскага сельсавета, на магіле Героя Савецкага Саюза А.Я. Казлова ў в. Мяжа, Межанскага сельсавета.

Пункт 1 арт. 29 Закона для забеспячэння захаванасці нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей і іх асяроддзя патрабуе ўстанаўлення зон аховы апошніх. У парушэнне прыведзеных норм Закона толькі на адным аб'екце з 49 у Гарадоцкім раёне (паштовая станцыя ў в Кузьміно) маецца праект зоны аховы.

Рашэннем Гарадоцкага райвыканкама ў 2011 годзе на баланс КУВП «Гарадоцкае прадпрыемства кацельняў і цеплавых сетак» перададзены могілкі у в. Кісялі, якія з'яўляюцца помнікам гісторыка- культурнай спадчыны як гарадзішча VIII - IX стст., аднак да гэтага часу новым уласнікам дадзенага аб'екта ахоўнае абавязацельства не падпісана.

Вынікам усіх выкладзеных вышэй парушэнняў дзеючага заканадаўства можа стаць прычыненне тым ці іншым чынам шкоды гісторыка-культурным каштоўнасцям. Апошнім можа быць нанесена як матэрыяльныя, так і эстэтычная шкода, парушэнне экалагічнага асяроддзя вакол гісторыка-культурных каштоўнасцяў. Каштоўнасці могуць страціць свае індывідуальныя, адметныя прыкметы, дзякуючы якім гэтыя аб'екты аднесеныя да гісторыка-культурным каштоўнасцям.

Следствам выкладзенага стане змяншэнне гісторыка-культурнай спадчыны Рэспублікі Беларусь, што з'яўляецца недапушчальным. Па выніках праверкі ў адрас старшыні Гарадоцкага райвыканкама Васіля Муранкова ўнесена прадстаўленне аб ліквідацыі парушэнняў заканадаўства.

Л. Антонаў.

ГАЛОЎНАЯ ПАДЗЕЯ

КОРМИТЬ НУЖНО ЛУЧШЕ

УХОДЯЩИЙ ГОД ДЛЯ БЕЛАРУСИ – ВОЗВРАТ, ТАК СКАЗАТЬ, В ДОАЛЕКСАНДРОВСКУЮ ЭПОХУ.

Не в смысле в долукашенковскую, в ней мы как раз сейчас и находимся с разной степенью уютности.

А именно в эпоху до Александра II – до отмены крепостного права. Президент Беларуси своим декретом №9 восстановил право руководителей предприятий деревообрабатывающей отрасли удерживать работников на месте до тех пор, пока это нужно предприятию. Так и в контрактах велено записать: «На период модернизации производства». И на словах добавил: а убегут – вернуть и насильно на то же рабочее место.

Можно сказать – самое историческое событие для Беларуси в этом… как его… говорят, что в 2012 году. Но насчет даты я все-таки не слишком уверен.

Юрьев день, когда мужик был вправе сменить хозяина, был отменен мудрым русским правителем Борисом Федоровичем Годуновым. И он сам, и семья его отошли в мир иной при трагических обстоятельствах. В общем, счастья Годуновым эта мера не принесла.

Отменено же крепостное право было Александром Николаевичем Романовым, которого и взорвал благодарный белорус Игнатий Гриневицкий: сам погиб, но и император не спасся.

Что, спрашивается, эффективнее?

Во всех случаях второе. И экономически, и с точки зрения репутации. Свободный человек работает лучше, да и, по крайней мере, ненавидит правителя значительно меньшее число сограждан, нежели при крепостном праве. Есть ведь и такие, кто молится за царя-освободителя. Как ни странно.

В общем, декрет этот – мера глупая и бессмысленная. Хотя бы потому, что деревообрабатывающая отрасль в Беларуси – это, в первую очередь, столярка. Двери, оконные рамы. То, что на стройке нужно. И бегут столяры да плотники не куда-нибудь, а в Россию – благо, визы не нужно, граница открыта, а спрятаться в Таможенном союзе белорусу проще и спокойней, чем таджику. Россия строится, дома возводятся, столярка нужна.

А поскольку платят в России за столярку раза в четыре больше, чем в Беларуси, то никакой цепью, никаким декретом нашего столяра-плотника-работника дома не удержишь. Как говорил тот же император Александр Николаевич в известном рекламном ролике: «Кормить нужно лучше – тогда не улетят». А у нас – улетают.

Более, нежели я, лояльные правительству аналитики и блогеры пишут: мол, чего спохватились, контрактная система в Беларуси давно уже действует! Давно, это правда. Вот только раньше она не была столь бесстыже откровенной. Предполагалось, что государство у нас социальное и защищает, прежде всего, права работников. Оказалось – нет.

У нас уже и анекдоты в связи с этим появились. Мол, в связи с тем, что Беларусь срочно нуждается в модернизации, запрещено увольняться президенту. До тех пор, пока не модернизируемся вместе с ним. Грустный такой анекдот. Для понимающих – грустный.

Поэтому с Новым годом читателей я поздравить не могу. Непонятно, с каким именно годом поздравлять. С 1597 или уже с 1860 годом?

Могу только поздравить с наступающим Рождеством. Праздник надежды на то, что Спаситель все-таки родится.

Александр Федута.

ДЭМАКРАТЫЧНЫ РУХ

ДЛЯ ІМПЕРСКАЙ ПАЛІТЫКІ ПОСТАЦЬ КАЛІНОЎСКАГА, БЕЗУМОЎНА, ВАРОЖАЯ

2013 ГОД АБВЕШЧАНЫ ДЭМАКРАТЫЧНАЙ СУПОЛЬНАСЦЮ БЕЛАРУСІ ГОДАМ КАСТУСЯ КАЛІНОЎСКАГА. ПРА ПОСТАЦЬ ГЕРОЯ, ЯГО ЗНАЧЭННЕ ДЛЯ БЕЛАРУСКАЙ ГІСТОРЫІ І НАСТУПНЫХ ПАКАЛЕННЯЎ РАЗВАЖАЕ ЛІДАР ГРАМАДСКАГА РУХУ «ЗА СВАБОДУ» АЛЯКСАНДР МІЛІНКЕВІЧ.

«Каліноўскі, без сумневу, выбітная асоба ў нашай гісторыі. І асаблівую моц гэты чалавек набірае сёння, калі мы, як гэта адбывалася і ў ягоныя часы, змагаемся за свабоду і за незалежнасць — і тое, і тое пад пагрозай. Кожны народ павінен мець сваіх герояў, свае постаці, на якія ён раўняецца. Беларусам часта бракуе не таго, што іх не было, а шкодзіць тое, што гісторыі не ведаюць. Скажам шчыра, што сёння ў школы і ўніверсітэты зноў вяртаюцца савецкія падручнікі. Яны пішуцца дзеля Масквы для ўсёй постсавецкай прасторы. <…> Між тым кожны народ мае права на сваю трактоўку гісторыі, на свае постаці, і гэтага нам вельмі не хапае».

На думку палітыка, 150-годдзе паўстання, якое будзе адзначацца сёлета, нельга прапусціць. «Каліноўскі, калі змагаўся, напэўна ведаў, што не выйграе ў моцнай рэгулярнай расійскай арміі, але ён хацеў падняць дух народа, — працягвае Мілінкевіч. — Хацеў паказаць, што трэба змагацца за сваю годнасць, трэба людзьмі сябе адчуваць, не быць нявольнікамі. Я думаю, гэты прыклад жыве і сёння — у такія маладыя гады ён пайшоў на шыбеніцу, але пакінуў надзвычай важны след. Прыйдзе час, можа і хутка, калі ў гарадах нашых будуць стаяць помнікі Каліноўскаму. У Гародні, з якой я паходжу, гарвыканкамам на пачатку 1990-х было прынятае рашэнне аб тым, каб устанавіць герою помнік, — яно не выканана да сённяшняга дня, хаця і не адменена. Гэта вельмі важна, каб людзі больш ведалі пра такіх асобаў, больш разумелі, чаму і за што яны змагаліся. І сваю адказнасць перад будучымі пакаленнямі таксама адчувалі, а не толькі ганарыліся мінулым».

Паводле слоў лідара Руху «За Свабоду», у савецкія часы Каліноўскага ўсё ж такі лічылі змагаром супраць царызму, супраць дэспатыі. «Ён выглядаў тады як сацыял-дэмакрат — такая трактоўка была ў камуністаў, — лічыць палітык. — А ў часы, калі не вырашана, мы — самастойная дзяржава ці частка Расіі, мы — еўрапейскі народ ці ідзем на тое, каб стацца акраінай вялікай новай імперыі, тады гісторыя, яе трактоўка падладжваецца пад гэтыя новыя геапалітычныя тэндэнцыі. <…> Для імперскай палітыкі постаць Каліноўскага, безумоўна, варожая, а для расійскіх дэмакратаў гэта такая ж выдатная, як і многія людзі ў іхняй гісторыі».

На думку Мілінкевіча, галоўная роля такіх людзей, як Каліноўскі, — выхаванне новых пакаленняў у любові да сваёй краіны. «Ёсць адна ідэалогія — любіць сваю краіну, ведаць сваю гісторыю, тады ты — моцны, — упэўнены палітык. — Вось гэта ідэалогія кожнага еўрапейскага народа, і мы мусім ісці гэтым шляхам».

БелаПАН.

ПРАБЛЕМЫ ЭКАНОМІКІ

ЭКАНАМІЧНЫЯ ВЫНІКІ-2012: ЯК МЫ ЎСІХ АБЫШЛІ МАЗГАМІ

БЕЛАРУСЬ У МІНУЛЫМ ГОДЗЕ ПРЫНЯЛА ШЭРАГ РАШЭННЯЎ, ПРА ЯКІЯ ІНШЫЯ І НЕ ПАДУМАЛІ Б. У ЕЎРОПЕ І Ў ГАЛАВУ НІКОМУ НЕ ПРЫЙДЗЕ НАЦЫЯНАЛІЗАВАЦЬ КАМПАНІІ, А НАША КРАІНА ГЭТЫ ПРАЦЭС АДНАВІЛА. АБ ПРЫМУСОВАЙ ПРАЦЫ Ў ЦЫВІЛІЗАВАНЫМ СВЕЦЕ ДАЎНО ЗАБЫЛІСЯ, А МЫ ЎЗЯЛІ ГЭТУЮ ПРАКТЫКУ (З МЭТАЙ ВЫРАШЭННЯ ВЫСАКАРОДНЫХ ІНВЕСТЫЦЫЙНЫХ ЗАДАЧ) І РЭАНІМАВАЛІ. ЯШЧЭ АДЗІН ПРЫКЛАД ТАГО, ЯК МЫ ІНШЫХ «АБЫШЛІ МАЗГАМІ» - РАСТВАРАЛЬНЫ БІЗНЭС. МАЛА ХТО МОЖА ЎХІТРЫЦЦА ЗАЛЕЗЦІ Ў КІШЭНЮ СУСЕДА І ВЫЦЯГНУЦЬ КРУГЛЕНЬКУЮ СУМУ, А БЕЛАРУСІ ГЭТА ЎДАЛОСЯ.

Рэформы растварыліся ў мільярдах

Тэма растваральнікаў - гэта самае першае, што прыходзіць на розум эканамістам, калі яны пачынаюць успамінаць пра галоўныя падзеі адыходзячага года. Растворительный бізнес запомніўся і рускай, якія ўспрынялі гэтую дзейнасьці, як тыповая крадзеж, і беларусам, якія працягваюць цешыцца лёгка зарабіць грошы.

У першай палове 2012-га растваральнікі сапраўды прынеслі Беларусі нямала грошай. За першае паўгоддзе ад экспарту растваральнікаў наша краіна атрымала больш за два мільярды даляраў. У жніўні Беларусь адправіла апошнюю тону растваральнікаў, і ўвосень эфект іх адсутнасці стаў наглядна бачны.

Калі ўвесну і ўлетку 2012 месячны памер валютнай выручкі ад экспарту тавараў (па дадзеных Нацбанка) вагаўся ў дыяпазоне 3,7-4,2 млрд. даляраў, то ўвосень, калі Беларусь ад экспарту растваральнікаў валюту больш не атрымлівала, памер месячнай выручкі істотна знізіўся (да 3-3,2 млрд. даляраў).

Станоўчы ўплыў растваральнікаў на беларускую эканоміку бясспрэчнs: тэмпы эканамічнага росту дзякуючы гэтаму бізнэсу ў першым паўгоддзі выраслі, гандлёвы баланс быў прафіцытнага.

З іншага боку, адзначаюць з сумам назіральнікі, растваральнікі адвялі ў бок Беларусь ад структурных рэформаў, якія здаваліся непазбежнымі пасля валютна-фінансавага крызісу 2011 года.

«Увосень 2011-га пасля валютнага крызісу мы ўшчыльную падышлі да неабходнасці структурных рэформаў у эканоміцы. Аднак у 2012-м з’явіўся танны газ, ільготныя цэны на нафту і растваральнікі, якія стварылі ілюзію, што ў нас у эканоміцы справы ідуць нядрэнна. У выніку сёння аб планах па правядзенні структурных рэформаў мы нічога нават не чуем », - адзначае дырэктар Даследчага цэнтра ІПМ Аляксандр Чубрык.

Непрыемны сюрпрыз

Разам з адсутнасцю планаў па рэфармаванні эканомікі яшчэ адным расчараваннем гэтага года можна лічыць распачаты працэс нацыяналізацыі. Нават самыя песімістычныя прагнозы на 2012 год не меркавалі, што дзяржава пойдзе на адзяржаўленьне прыватных кампаній.

«Самы непрыемны сюрпрыз - рэзкі разварот у бок нацыяналізацыі і парушэння правоў прыватнай уласнасці, што выявілася ў цэлым шэрагу рашэнняў. Не верылася, што нават невялікі сектар прыватнай эканомікі, які існуе ў нас у краіне, можа выклікаць лютасьць з боку дзяржавы », - кажа кіраўнік Навуковага даследчага цэнтра Мізэса Яраслаў Раманчук.

Падрыхтоўка рэйдэрскага захопу прыватных кампаній - адна найважнейшых тэндэнцый 2012 года, мяркуе эксперт. «Нацыяналізацыя прадпрыемстваў, падрыхтоўка законапраекта, які прадугледжвае магчымасць увядзення дзяржаўных прадстаўнікоў у прыватныя кампаніі - гэта звёны аднаго ланцуга, што называецца Back in the USSR», - адзначае Раманчук.

Беларускія эканамісты і інвестконсультанты сыходзяцца ў меркаванні, што пасля выпадкаў нацыяналізацыі Беларусі будзе складана прыцягнуць інвестараў у прыватызацыйныя праекты.

«Пасля вядомых падзей мы рэальна можам разлічваць на прыцягненне інвестыцый толькі ў Грынфілд (вытворчасці, ствараюцца з нуля)», - мяркуе эканаміст Беларускага эканамічнага даследча-адукацыйнага цэнтра (BEROC) Марыя Акулава.

Разам з Нацыяналізацыя яшчэ адно рашэнне, якое супярэчыць планах па прыцягненню інвестыцый, выявілася ў адмове дзяржавы ад прыватызацыйных спісаў. Увесну гэтага года прэзідэнт даручыў адмяніць такога роду спісы, у выніку чаго нават раздзяржаўленне малых прадпрыемстваў, якое назіралася ў 2011 годзе, спынілася.

«2012 год паказаў, што мы не гатовыя ісці па шляху прыватызацыі, па стандартным шляху рэфармаванні дзяржуласнасці і працягваем прытрымлівацца старой палітыкі ў гэтым пытанні», - канстатуе Марыя Акулава.

Мадэрнізацыя з дапамогай прымусовай працы

У 2012 годзе афіцыйны Менск крэатыўна падышоў да рэалізацыі інвестыцыйных праектаў. На дрэваапрацоўчых прадпрыемствах пасля выдання дзявяты дэкрэта была ўведзена адмысловая форма працоўных адносін - кантракт, заключаны на час рэалізацыі інвестпраектаў, які нельга скасаваць па ініцыятыве (і нават па патрабаванні) работніка.

Фактычна, асабліва з улікам рыторыкі, якая папярэднічала з’яўленню дэкрэта, гаворка ідзе аб прымусовай працы. «Да заканчэння мадэрнізацыі і рэканструкцыі забараняецца звальненне работнікаў. Працаўнік не можа звольніцца з прадпрыемства без дазволу кіраўніка. Адпусціць - няхай сыходзіць, не адпусціць - павінен працаваць. За парушэнне - на прымусовыя работы », - заявіў у лістападзе Аляксандр Лукашэнка, даручаючы перагледзець умовы працы на дрэваапрацоўчых прадпрыемствах.

Дзевяты дэкрэт, якім новы фармат працоўных адносін быў замацаваны юрыдычна, стаў праявай таго, як далёка можа зайсці мысленне беларускіх уладаў у кірунку адміністравання эканомікі. Зараз зразумела, што абмежаванняў тут няма, і рашэнні, якія еўрапейскім чыноўнікам не могуць прыйсці ў галаву, у Беларусі магчымыя.

Адзінае пытанне, які застаўся пасля выхаду дзевятага дэкрэта - ці закране новая практыка працоўных адносін іншыя прадпрыемствы, якія не датычацца дрэваапрацоўкі? Цалкам магчыма. У урадавай прэзентацыі, якая раздавалася журналістам у верасні на прэс-канферэнцыі Міхаіла Мясніковіча, гаворыцца пра тое, што ў 2013 годзе «мадэрнізацыяй будуць ахоплена больш за тысячу дзяржпрадпрыемстваў». Таму інвестпраектаў павінна рэалізоўвацца шмат. У гэтым кантэксце дзяржаве можа зноў спатрэбіцца норма дэкрэта №9, згодна з які «скасаванне кантракта ў перыяд рэалізацыі інвестыцыйных праектаў па ініцыятыве работніка магчыма толькі са згоды наймальніка».

Рэзюмуючы вынікі 2012 года, можна сказаць, што ў краіне захавалася старая эканамічная палітыка, якая базуецца на давядзенні мэтавых паказчыкаў (напрыклад, па росту заробкаў) і дамінаванні дзяржсектара. Спробаў рэфармаваць існуючую эканамічную мадэль ў 2012 годзе не рабілася. Больш за тое, у першым паўгоддзі, калі існаваў растваральны бізнэс, здавалася, што рэфармаваць яе і не трэба. У другой палове года ўлады паказалі, што гатовыя існуючую эканамічную мадэль ўтрымліваць любымі шляхамі (нацыяналізацыя прыбытковых прадпрыемстваў, прымусовая праца), і гэта, мякка кажучы, насцярожвае.

Чытаць цалкам: naviny.by

Дзмітрый ЗАЯЦ.

ТАКІЯ "ДАЖЫНКІ"

ГОРКІ: АХВЯРЫ «ДАЖЫНАК»

НА МАГІЛЁЎШЧЫНЕ ЖЫХАРЫ РАЙЦЭНТРУ ГОРКІ ПРАЦЯГВАЮЦЬ СУТЫКАЦЦА ЗЬ НЕДАРОБКАМІ БУДАЎНІКОЎ, ЯКІЯ РЫХТАВАЛІ ГОРАД ДА «ДАЖЫНАК». ДНЯМІ Ў ЦЭНТРЫ ГОРАК СЯМЕЙНАЯ ПАРА ПРАВАЛІСЯ ПАД БРУК.

Муж і жонка ўвечары выйшлі на шпацыр. На падыходзе да Цэнтральнай плошчы райцэнтру, якая да «Дажынак» называлася плошчай Леніна і якую перад фэстам цалкам рэканструявалі, усё і здарылася.

«Ішлі, размаўлялі, трымаліся за рукі — і раптам праваліліся пад плітку. Жонка так спалохалася, што не магла размаўляць і не магла ўстаць. Яе ногі не трымалі. Усё трэслася. Яна наагул не разумела, што адбываецца. Можа, добра, што мы туды трапілі маладыя — дык хоць вылезьці змаглі. Каб туды сталага веку чалавек папаў, або дзіця, або маці зь дзіцем, то наступствы былі б нашмат горшыя», — апавядае пра здарэньне спадар Алег.

Паводле суразмоўцы, шкода абмежавалася шокам у жонкі і запэцканай вопраткай. Тым ня менш, у гутарцы сямейнікі заяўлялі, што зьбіраюцца судзіцца.

Сёньня ў аддзеле жыльлёва-камунальнай гаспадаркі райвыканкаму паведамілі, што канфлікт удалося залагодзіць: «Цеплавая энэргетыка не адмаўляецца ад сваёй віны. Яна згодная ім усё аплаціць. Няхай прад'яўляюць выдаткі. Там атрымалася так, што труба вычарпала свой тэрмін прыдатнасьці і зьявілася трэшчына. У выніку вымываўся грунт», — прызнала супрацоўніца аддзелу.

Здарэньне зь сямейнай парай — першае ў Горках пасьля «Дажынак», якое магло скончыцца бядой. Пакуль абышлося. Тым ня менш, яно нагадвае, што недаробак у пасьлядажынкаўскім райцэнтры засталося багата.

Плітку, як кажуць жыхары Горак, клалі насьпех. У першую ж залеву яе пачало змываць.

За брукам тэрміновага рамонту запатрабаваў культурна-забаўляльны комплекс. Яго заліло вадой. Людзі сьцьвярджаюць, што ён ня быў як сьлед падрыхтаваны да «Дажынак», які ўрачыста адкрыў Аляксандар Лукашэнка. Ці давялі да ладу комплекс, тутэйшыя жыхары ня ведаюць.

Фота з горацкімі недаробкамі ў інтэрнэце зьбіраюць багата камэнтароў. Так было, калі змыла плітку. Тое ж паўтарылася, і калі студэнты акадэміі ілюстравалі фотаздымкамі ўмовы пражываньня ў інтэрнатах, здадзеных да «Дажынак». У пакоях стаяла вільгаць, рэчы псаваліся. Тэма рамонту амфітэатру таксама сталася адной з самых папулярных. Цяпер актыўна камэнтуюцца фота зь сямейнай парай, якая правалілася пад брук.

"Радыё Свабода".

ЭКАНАМІЧНЫ ПРАГНОЗ

ЦІ ВЫТРЫМАЕ ЭКАНОМІКА Ў «ГОД БЕРАЖЛІВАСЦІ»?

ЕЎРАРАДЫЁ РАЗАМ З З ДАПАМОГАЙ ВЯДОМЫХ ЭКСПЕРТАЎ ПАСПРАБАВАЛА СКЛАСЦІ ЭКАНАМІЧНЫ ПРАГНОЗ НА 2013 ГОД.

"Я думаю, што ў параўнанні з гэтым годам мала што памяняецца. Хіба, у галіне прыбыткаў… Маўляў, раней яны раслі да 500 долараў, а далей давайце самі", – расказвае Еўрарадыё Сяргей Чалы.

Эканаміст не чакае нейкіх пертурбацый у надыходзячым годзе. Гаворыць, што яны нікому не патрэбныя. Ваганні асноўных паказчыкаў эксперт прадказвае ў межах 10%. Курс долара на канец восені 2013 Чалы бачыць у межах 9200-9500 рублёў.

Калега Сяргея Чалага, Леанід Злотнікаў, апісвае куды больш апакаліптычныя краявіды. На думку эканаміста, для падтрымкі узроўню дабрабыту, пастаўленага ў 2012 годзе, ураду Беларусі ў 2013 годзе спатрэбіцца ажно 8 мільярдаў долараў. Калі дадаць сюды тры мільярды, якія неабходна выплаціць па крэдытах, то атрымоўваецца надзвычай кругленькая сума. І калі частку можна будзе "наскрэбсці", дзякуючы крэдытам ад ЕўрАзЭС і Кітая, то прыкладна 8 мільярдаў давядзецца браць немаведама адкуль. Злотнікаў гаворыць, што нас можа чакаць адток валюты, а за ім інфляцыя і ўсе іншыя "цуды".

"Ну вось, мы бачым, што ёсць як мінімум дзве праблемныя рэчы – падтрыманне дабрабыту насельніцтва і выплата пазык. І вось гэтыя рэчы моцна ўплываюць на адток валюты з Беларусі".

Кампенсаваць яго можна будзе дзякуючы продажу дзяржаўнай маёмасці. Леанід Злотнікаў перакананы, што ў 2013 годзе нас чакае новая хваля прыватызацыі. І калі ўсё будзе добра, то курс долара на канец года складзе прыкладна 9500 рублёў. Калі ж не, то ўжо вясной можна чакаць і 14-ці тысяч за долар.

А вось фінансавы аналітык афіцыйнага партнёра кампаніі "Альпары" ў Мінску Вадзім Іосуб прадказвае, што мы ўжо ў хуткім часе можам зразумець, чаго чакаць ад 2013-га. Эксперт бачыць дзве плыні ва ўладных структурах – Нацбанк, які адстойвае больш жорсткі накірунак, і урад, які зацікаўлены ў выкананні праграмных пастановаў. "Вось цяпер асноўная інтрыга заключаецца ў тым, ці будуць прынятыя нейкія персанальныя рашэнні. Бо ў 2012 годзе план па росту ВУП у памеры 5,5% не быў выкананы".

Прагноз Іосуба на курс долара не адрозніваецца ад меркаванняў калег па цэху – тыя ж 9500 на канец года. Калі ж Беларусь абярэ новага прэм'ера і возьме накірунак на дасягненне 8%-га росту ВУП на 2013 год – "цуды" нас могуць чакаць ужо вясной.

САЦЫЯЛЬНЫЯ ПЫТАННІ

ЧАМУ НЕ ЎСЕ БЕЛАРУСЫ ЗАРАБЛЯЮЦЬ 500 ДОЛАРАЎ

ДА КАНЦА 2012 ГОДА БЕЛАРУСЬ, ЯК І ПЛАНАВАЛАСЯ, ПРЫЙШЛА ДА СЯРЭДНЯЙ 500-ДАЛЯРАВАЙ ЗАРПЛАЦЕ. АДНАК АПОШНІЯ ДАДЗЕНЫЯ ПРА ЗАРОБКІ Ў КАРПАРАТЫЎНЫМ СЕКТАРЫ ПАКАЗВАЮЦЬ, ШТО 500-ДАЛЯРАВУЮ ЗАРПЛАТУ АТРЫМЛІВАЮЦЬ ДАЛЁКА НЕ ЎСЕ: У МЕНСКУ ЯЕ МНОГІЯ ЗАРАБЛЯЮЦЬ, А Ў РЭГІЁНАХ СІТУАЦЫЯ ЗУСІМ ІНШАЯ. ЧАМУ ЗА МЕЖАМІ МІНСКА ПРАЦА ШАНУЕЦЦА МЕНШ? ЧЫЕ ДАХОДЫ БОЛЬШ ЗА ЎСЁ ПАВЯЛІЧЫЛІСЯ? «ПРАЦОЎНЫЯ» ВЫНІКІ 2012 ІНТЭРНЭТ-ГАЗЕТА NAVINY.BY ПАДВЯЛА РАЗАМ З ЭКСПЕРТАМІ КАДРАВАГА РЫНКУ.

Чаму працадаўцы мала плацяць?

У снежні беларусы атрымалі лістападаўскі зарплату, якая ў сярэднім склала 4.244.270 рублёў, што ў эквіваленце амаль 500 долараў. Аднак калі паглядзець, адкуль сярэдняя зарплата ўзялася, можна зрабіць цікавыя высновы.

Па дадзеных афіцыйнай статыстыкі, у лістападзе спісачная колькасць работнікаў прадпрыемстваў, на аснове звестак якіх выводзіцца сярэдняя зарплата, складала 3,36 млн. чалавек. Размеркаванне работнікаў па памеры налічанай зарплаты паказвае, што больш за палову спецыялістаў, якія ўлічваюцца афіцыйнай статыстыкай, атрымліваюць сярэднюю зарплату менш за 4 млн. рублёў.

Але цікава нават не гэта. Статдадзеныя паказваюць, што розніца паміж узроўнем аплаты працы ў Мінску і ў рэгіёнах вялікая.

Размеркаванне работнікаў арганізацый па памеры зарплаты
(*У працэнтах да выніку)*

	от 1 до 2 млн. рублей	от 2 до 3 млн. рублей	от 3 до 4 млн. рублей	от 4 до 5 млн. рублей	от 5 млн. рублей и выше
Республика Беларусь	**1,2**	**27,2**	**25,9**	**22,5**	**23,2**
Брестская	2,3	38,3	24,3	22,5	12,6
Витебская	2,8	35,5	33,1	18,7	9,9
Гомельская	0,6	32,3	26,2	25,3	15,6
Гродненская	1,0	38,6	25,6	22,5	12,3
г. Минск	0,3	6,6	21,5	24,6	47,0
Минская	1,9	32,9	26,0	16,8	22,4
Могилевская	0,9	30,7	31,0	24,5	12,9

Крыніца: Белстат

Як бачым, чым вышэй зарплата, тым менш яна характэрная для рэгіёнаў і тым часцей яна сустракаецца ў Мінску. Так, заробак больша за 5 млн. рублёў атрымліваюць 47% сталічных работнікаў, а ў рэгіёнах такой даход характэрны, як правіла, для 10-15% супрацоўнікаў. І наадварот: зарплата ад 2 да 3 млн. рублёў - самая папулярная ў рэгіёнах: у абласцях яе атрымліваюць больш за 30% работнікаў. У той жа час у Менску гэты ўзровень даходу характэрны толькі для 6,6% спецыялістаў, якія ўлічваюцца афіцыйнай статыстыкай.

Такім чынам, казаць аб тым, што беларуская зарплата дайшла да 500-даляравай адзнакі можна толькі з вялікімі агаворкамі. Шмат хто з суайчыннікаў яе не атрымліваюць, а тыя, хто мае такі даход, жывуць, як правіла, у Мінску.

Заробкі ў сталіцы звычайна вышэй, чым у рэгіёнах па некалькіх прычынах, кажа дырэктар HeadHunter: Беларусь, праект RABOTA.TUT.BY Святлана Шапорава.

«Па-першае, самае відавочнае - у сталіцы вышэй колькасць насельніцтва, чым у абласных цэнтрах, вышэй узровень жыцця і спажывання паслуг. Як правіла, вышэйшыя кошты, а значыць, людзям патрабуецца плаціць больш грошай, каб яны маглі падтрымліваць прымальны ўзровень жыцця. Па-другое, у сталіцы заўсёды канцэнтруецца буйны бізнэс, галаўныя офісы замежных кампаній. На рэшце, у сталіцы заўсёды вышэй канкурэнцыя за высокакваліфікаваных працаўнікоў. Кампаніі, жадаючы наняць самага лепшага, гатовыя ладзіць гонку заробкаў », - адзначае Святлана Шапорава.

Кіраўнік дэпартамента падбору персаналу кансалтынгавай групы «Тут і Цяпер» Вольга Надтачаева таксама тлумачыць розніцу ў заробках у сталіцы і ў рэгіёнах розным узроўнем канкурэнцыі на рынку працы.

«У Менску мы бачым, што ідзе канкурэнцыя паміж працадаўцамі за кваліфікаваных спецыялістаў, і гэта рухае зарплаты ўверх. У рэгіёнах іншая сытуацыя: галоўную скрыпку там, як правіла, гуляюць горадаўтваральныя прадпрыемствы. У той жа час малы і сярэдні бізнэс у абласцях развіты ў меншай ступені. Адпаведна, працадаўцам няма вострай неабходнасці змагацца за персанал, і канкуруюць паміж сабой ужо суіскальнікі на працоўным месцы, што прыводзіць да больш нізкай аплаце працы », - кажа Вольга Надтачаева.

Па назіраннях эксперта, у рэгіёнах людзі нярэдка шукаюць працу проста для таго, каб было за што жыць. «У сталіцы, каб знайсці супрацоўніка на заробак у 2 млн. рублёў, трэба паспрабаваць. У рэгіёнах зваротная сітуацыя: суіскальнікі шукаюць магчымасць, дзе гэтыя 2 млн. рублёў можна зарабіць », - канстатуе Вольга Надтачаева.

Праўда, варта адзначыць, што паводзіны некаторых працадаўцаў адрозніваецца, і яны гатовыя нават у рэгіёнах прапаноўваць высокія зарплаты. Кансультант кадравага агенцтва «Анкор» Ганна Коршак канстатуе, што замежныя кампаніі, якія прыходзяць у рэгіёны, часта арыентуюцца на сталічны ўзровень заробкаў спецыялістаў.

«Замежныя кампаніі, з якімі мы працуем, прапануюць у рэгіёнах прыкладна такія ж умовы аплаты працы, што і ў Мінску. Больш за тое, заробак у рэгіёнах можа быць вышэй сталічнай, так як кампаніям у шэрагу выпадку даводзіцца прыцягваць у рэгіёны спецыялістаў з Мінска », - кажа Ганна Коршак.

Чытаць цалкам: naviny.by.

Дзмітрый ЗАЯЦ, "Белапан".

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: 250318@list.ru Тэл. 8-02139-4-42-52, маб. + 375(29)6723842 (V), Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 15.01.2013 у 18.50. Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.